

THE ROLE OF COMPUTER GRAPHICS IN THE TRAINING OF SPECIALISTS

A.S. Arziev¹

T.T. Sarsenbaev²

A.M. Aytimuratov³

Karakalpak State University named after Berdakh

KEYWORDS

computer graphics,
graphic editors,
graphic illustrations

ABSTRACT

This article is intended for students majoring in engineering and computer graphics in higher education institutions, and aims to increase the speed of information retrieval and comprehension through the use of computer graphics in the educational process. In addition, the harmony of colors in the imagination has a positive effect on a person's thoughts and feelings, and has a significant effect on the control of the imagination, education and consciousness. The student, who has become more interested in computer graphics, takes a positive approach to other subjects during the study process and strives to become a mature professional in the future.

2181-2675/© 2022 in XALQARO TADQIQOT LLC.

DOI: 10.5281/zenodo.6474221

This is an open access article under the Attribution 4.0 International(CC BY 4.0) license (<https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/deed.ru>)

¹ Karakalpak State University named after Berdakh

² Karakalpak State University named after Berdakh

³ Karakalpak State University named after Berdakh

MUTAHASSIS TAYORLASHDA KOMPYUTER GRAFIKASINING O'RNINI

KALIT SO'ZLAR:

kompyuter grafika,
grafik muharrirlar,
grafik ta'svirlar

ANNOTATSIYA

Ushbu maqola Oliy Oquv muassasalari muhandislik va kompyuter grafikasi fani bo'yicha ta'lim olayotgan talabalari uchun mo'ljallangan bolib, unda oquv jarayonida kompyuter grafikasidan foydalanish natijasida axborotni qabul qilish tezligi va tushinish darajasini oshirish bo'yicha so'z yuritilgan. Shuningdek tasavvurdagi ra'nglar uyg'unligi insonni fikr va hissiyotlariga ijobiy ta'sir etib, tasavvurni boshqarib tu'rishi, ta'lim olishga va ongiga sezilarli ta'sir etadi. Kompyuter grafikasiga kiziqishi ortgan talaba oqish jarayonida boshqa fanlarga ham ijobiy yondashadi va kelajakda etuk mutaxassis bolishga intiladi.

Hozirgi kunda kompyuter grafikadan foydalanish u'lgan faoliyatini tu'rli sohalarda keng qo'llanilmoqda. Ayniqsa arxitektura, dizayn , kino , reclama , kompyuter o'yinlari va o'rgatuvchi dasturlarni yaratishga, shu bilan birga kompyuter grafikasidan foydalanuvchining sohalari paydo bo'lishi , bu soha mutaxassislarini tayorlash uchun yangi metodik va pedagogik usullar yaratish dolzarb masala bo'lib kelmoqda. Shuning uchun kompyuter grafikasi fanini o'rganishni yangi sifat doirasiga olib chiqish zaruriyati paydo bo'ldi.

O'quv jarayonida kompyuter grafikasidan foydalanish natijasida axborotni qabul qilish tezligi va tu'shinish darajasini oshirish bilan birga, talabaning tasavvur qilish xususiyati rivojlanadi. Shuningdek tasavvurdagi ra'nglar uyg'unligi insonni fikr va hissiyotlariga ijobiy ta'sir etib, tasavvurni boshqarib turishi, ta'lim olishga va psixologiyasiga sezilarli tasir etadi. Tasvirdagi tug'ri tallangan ra'nglarning chuqurligi, quyiqligi va toni inson ongiga ijobiy ta'sir o'tkazadi.

Boshqa san'at tu'rlari kabi grafika ham uyg'unlik nuqtai nazariga ko'ra insonni faollashtirishi yoki bo'shashtirishi, asabiylikni oldini olishi , fikirlarini ijodiy fikirlashga undaydi.

Yuqoridagi jihatlar dolzarbligini hisobga olgan holda, ilmiy-metodik nuqtai nazaridan quyidagilarni hisobga olish lozim;

-ta'lim ma'rkazlarida talabalarga kompyuter grafikasi fanini o'qitish usullarini qayta ko'rib chiqish;

-kompyuter grafikasi fanini oqitishni yangi usullarini ishlab chiqish va o'quv jarayonlariga tadbiiq etish;

-kompyuter grafikasi fanini talabalar chuqur o'rganishlari uchun pedagogik, ilimiy va texnik vositalar yordamida tu'rli sha'rt-sha'rayotlar yaratish;

-hozirgi kunda raqobatdosh mutaxassislar tayorlashda mu'ljallangan kompyuter grafikasi mavzusini o'qitish uchun o'quv uslubiy ta'limot yaratish.

Kompyuter grafikasi mavzusini o'qitish na'tijasida talabalarga ta'lim va ta'rbiya, ijodiy faoliyat, sana't namunalarini tu'shinish va qabul qilish qobiliyatlarini rivojlantirish mujassamlashtirilgan xolda ta'skil etilishi kerak.

Hozirgi ta'lim standartlarida o'qitish na'tiyalarini bohalashning yangi shakillarini yaratishda "bilaman va bajara olaman" negizidan "bilaman, bajara olaman va amalda qollay olaman" nuqtaiy nazariga o'qitilishiga alohida etibor qaratilmoqta.

Olingan bilimlarni amalda qollay olish, masalasini qo'yish va echishga mustaqil fikriga ega bo'lish, javobgarligini o'z bo'yniga olgan xolda bo'ladigan muammolarni bartaraf etish – "omilkorlik" tushinchasi asosini ta'skil etadi. Bu'gingi ku'nda talabalarga shakillanadigan omilkorlikning zaruriy xususiyatlarini paydo qilish kerak.

Talabalarda bu mavzuni o'rganishga bo'lgan qiziqish yuqori bo'lsada, amalda murakkab va katta xajimli axborotni u'rganishga tayyor emaslar. Komyuter grafikasida ishlash, aslini olganda mashaqqatli mexnat va chuqur fikirlashga asoslangan.

Qiyinchiliklarni engib o'tish ko'nikmalariga ega bo'lmagan ko'plap talabalar bunday mashaqqatli mexnatga duch kelishi, avvalgi qiziqishlari sunadi. Shuning uchun ularning ka'mchiliklarini to'g'ri tu'shintirish va erishayotgan natijalari uchun ruxlantirib turish kerak. Talabalarga amaliy da'sturlar yordamida ta'svirlarni yaratish va qayta yuklash ko'nikmalarini amaliy va nazariy jixatdan sha'killantirish, kompyuter grafikasi mavzusining o'qitishni asosiy maqsadi hisoblanadi.

Buning uchun talablar;

-kompyuteer grafikasini nazariy asoslarini egallangan bo'lishi;

-kompyuter grafikasi algaritimlarining ishlaash usullarini prinsiplari bilan tanishish;

-kerakli grafik muxarrirlar ba nashriyot sistemalarida ishlashni o'rganish;

-kompyuter dizayn asoslarini egallash;

-kompyuter grafikasida qo'llaniladigan sohalarni aniqlash va ularda qaysi grafik muxarrirlardan foydalanilishi kerakligini ajrata olishi;

-grafik muxarrirlari ish quollaridan unumli va to'g'ri foydalanish;

-grafik ta'svirlarni vizuallashtirish masalalarini mustaqil ravishta quyish va amalga oshirish ko'nikmalariga ega bo'lishlari kerak;

Talabalar qiziqishini orttirish maqsadida doiradan ta'shqari fakultativ mashg'ulotlar ta'skil etib ularga tu'rli xil kichik loyixalar vazifa sfatida berib, mustaqil bajarishlariga sharoit yaratib berish kerak.

Kompyuter grafikasiga qiziqishi ortgan talaba o'qish jarayonida boshqa fanlarga ijobiy yondashadi va kelajakda o'z sohasining etuk mutaxassisi bo'lib, olgan bilimlarini amalda qo'llagan holda, tu'rli soxalarda o'z hissalarini qo'shadi.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR

1. Abdiraxmanov SH. Chizma geometriya. Monografiya-T. 2003

2. Петров М.Н. Молчоков В.П. Компьютерная графика; учебник СПб; Питер. 2010

3. Роберт И.В, Полявов В.А. Основные направления научных исследований в

области информатизации профессионального образования. М; Изд-во “Образованием информатика”. 2004

4. Гозиев К. Davlat ilmiy-amaliy anjumani materiyallari-T.2015